

BAKGRUND

För att kontinuerligt höja kvalitén och utveckla verksamheten genomförs en fördjupad insatsuppföljning efter räddningstjänstens större eller mer komplicerade insatser. Denna uppföljning är gjord av räddningschefen, John-Erik Jansson med hjälp av brandmästare NN som fungerade som räddningsledare under insatsen.

OBJEKTET

Villan var äldre och om- och tillbyggd i omgångar, den var uppförd i ett plan. Byggnaden var byggd på sk torpargrund och stommen var helt i trä, utvändigt var byggnaden försedd med träpanel. Invändigt utgjordes beklädnaden av träfiberskivor såväl i tak som på väggarna. Isoleringen utgjordes av spånfillning i stor omfattning. Yttertaket på den ca 60 m² stora bostaden, utgjordes av sk. aluminiumplåt. Objektet var belägen i anslutning till en annan fastighet i ett i övrigt glesbebyggt område, ca 11 km från brandstationen. I villan bodde fastighetsägaren och tillfälligt även dennes son.

HÄNDELSEN OCH INSATSEN

Den xxxx-xx-xx kl. 01:56 ringer en granne till SOS och uppger att det brinner vid den aktuella adressen. Grannen har uppmärksammats på detta efter att sonen som räddat sig ur den brinnande byggnaden kommit dit och bultat på dörren. Stort larm dras kl. 01:56, enligt larmplanen vid huvudbrandstationen i Z-stad. Redan vid larmet framkommer uppgifter om att en person kan vara kvar i byggnaden. Vid heltidsstyrkans framkomst kl. 02:06 är byggnaden helt övertänd i synnerhet de sydöstra delarna och deltidstyrkan kallas ut till platsen. Beslut om livräddning tas och en rökdykarinsats påbörjas trots att styrkan är 1+3, då den blivit uppdelad på två fordon. Brandens intensitet och spridning omöjliggör dock inträngning via entrén och styrkan övergår till utvändigt släckning samt skydd av intilliggande byggnader. Befäl i beredskap (Bib) som också larmats enligt larmplanen kvitterar ej larmet trots fyra sökningar. Efter att ha hört sökningarna meddelar räddningschefen i Z-stad, John-Erik Jansson att denna tar rollen som Bib, då ordinarie person ej tycks uppfatta larmet. Bib beger sig till brandstationen efter att ha varit i kontakt med BM på plats. Då BM anger svårigheter med vattenförsörjningen beslutas att tankbil skall rekvireras från X-stads brandvärn.

Deltidsstyrkan får uppdraget att bistå heltidsstyrkan i släckningsarbetet och en man avdelas för vattentransport. Efter att ha etablerat sig på stationen konfererade Bib och BM om stöd- och förstärkningsbehov via telefon. Temperaturen var -25 °C och kylan var en stor orosfaktor för vattenförsörjning och personalens uthållighet. Kl. 04.00 beslutas att ett heltidsskift skall kallas in för att lösa behovet av service, avlösning och beredskap för ev nya larm. Deltidspersonalen behövde även de avlösning varför ett deltidsskift kallades in för detta ändamål. Stationen är nu bemannad och kaffe och mackor har begärts från brandplatsen försöker åstadkommas. Tyvärr är allt bröd slut på den dygnet runt öppna bensinstationen efter helgen. En brandman skickas till platsen för att leverera kaffe och hämta hem en släckbil för andra eventuella insatser. Bib lämnar nu ansvaret för stationen till BM, XX som kallats in och beger sig till brandplatsen i samband med deltidsvlösningen. Bib lyckas komma i kontakt med aktuellt försäkringsbolag och man konstaterar att det inte är mycket att göra under morgontimmarna men att räddningstjänsten sköter efterbevakningen om möjligt via X-stads brandvärn. Branden är nedslagen men flera svårbemästrade brandhärddar kvarstår ännu, varför friläggning av dessa och successiv släckning fortgår.

Kl. 06.10 påträffas fastighetsägaren i vardagsrummet. Fyndplatsen är i omedelbar anslutning till fönstret via vilket sonen tvingades lämna huset. Ca. 06.50 är eljouren på väg för att stänga av elförsörjningen. Vid åttatiden avslutas räddningsarbetet och fyra man lämnas för eftersläckning och återställning. Något formellt överlämnande till fastighetsföreträdaren sker av naturliga skäl ej men försäkringsbolaget är informerat om situationen. Formellt lämnas två

man med bil x1 för efterbevakning från 09.00 och efterbevakningen avslutas kl 15.00. För att samla ihop intrycken och likställa faktabilden genomförs en enklare debriefing för samtlig personal i lektionssalen redan kl 09.30 samma morgon. Totalt involverades ca 20 personer i arbetet på skadeplatsen, varför gruppen blev något stor. Alla informerades dock om möjligheterna till fortsatt stöd om man känner behov av det och begäran om detta skall då lämnas till närmast överordnad, räddningschefen eller debriefingledaren NN.

Räddningschefen kontaktar ansvarig vid X-stads brandvård och erbjuder möjlighet till samtal även för dess personal om behov befaras. Brandvårdens personal har dock inget behov då de endast fungerat i periferin med vattenförsörjning som uppgift.

INSATSENS LEDNING OCH SAMVERKAN

Insatsen leds inledningsvis av tjänstgörande brandmästare, Jan Eriksson. Efter att sent omsider fått en Bib på fötter bedöms dock dennes insatser från stationen mer värdefulla än operativt på brandplatsen. Då stationen bemannats med fridygsledig personal och det börjat ljusna beger sig Bib till brandplatsen för att finnas på plats och deltaga i sökandet efter den saknade personen. Då Bib John-Erik Jansson anländer får han formellt rollen som Räddningsledare. NN får då rollen som skadeplatschef med ansvar för släckningsarbetet. När insatsen lugnat ned sig återfår NN räddningsledarrollen och Jansson återgår till stationen. Inledningsvis dokumenteras insatsen från stationen av Bib sedan används inkallad personal i någon form av bakre stöd, dock utan dokumentation. Ambulanssjukvårdare fanns på plats i insatsen inledningsskede och stod för omhändertagandet av sonen i huset. Sonen transporterades, fysiskt oskadd, till Y-stads sjukhus där han sammanfördes med sin mor. Samverkan med ambulanssjukvården fungerade på ett bra sätt. Poliser fanns på plats i olika omgångar under hela insatsen och samverkade på ett bra sätt med räddningsledningen. Ett visst missförstånd uppstod beträffande flytten av den omkomne, då polis på plats gav tillstånd medan vakthavande i Q-stad hade en annan uppfattning men då var redan flytten genomförd. Beslut om att flytta den omkomne togs med hänsyn till släckningsarbetet och den omedelbara brandrisk som fanns i golvet under fyndplatsen.

UNDERSÖKNINGSRESULTAT

Branden som inledningsvis hade stor omfattning i de östra delarna av byggnaden bedöms ha börjat i anslutning till köket /hallen där murstocken fanns. Någon brandsak har i skrivande stund ej meddelats från Polismyndigheten. Då temperaturen under en längre period varit ovanligt låg har fastighetsägaren förmodligen eldat kraftigt i den köksspis och den kamin som var anslutna till murstocken och felaktigheter i denna kan ha föranlett brand i vindsbjälklaget.

SPRIDNINGSRISK

Spridningsrisken till grannfastighetens och den egna fastighetens garage var mycket stor och förhindrades genom vattenbegjutning.

ERFARENHETER OCH FÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG

Brandens tragiska utgång hade högst sannolikt förhindrats genom en fungerande brandvarnare. Med tanke på insattiden och byggnadens utformning och konstruktion hade dock en totalskada varit svår att undvika. Antagligen hade fastighetsägaren i detta fall ej funnit någon brandvarnare som fungerade tillfredsställande i kombination med köksspis och kaminen.

Insatsens uppbyggnad fungerade bra, förstärkning kallades in i ett tidigt skede. Beslut om livräddning tas och en rökdykarinsats påbörjas trots att styrkan är 1+3, då den blivit uppdelad på två fordon. Räddningspersonalen får vara beredd på denna situation och påbörja livräddning under dessa förhållanden. Relativt okomplicerad

lokal, inga speciella risker men tydlig indikation på kvarvarande personer i byggnaden. Branden begränsades genom vattenbegjutning och stor arbetsinsats under svårt väderförhållande med sträng kyla.

Byggnadens utformning och konstruktion krävde enorma vattenmängder och uppskattningsvis gick det åt 70 m³ vatten för att bemästra branden, detta medförde att både vatten- och brandskadorna blev mycket stora eller totala. Inställningen från räddningsledaren var hela tiden att begränsa brandens spridning till intilliggande byggnader, vilket också lyckades.

Vattenförsörjningen var kritisk trots objektets ringa storlek, vilket signalerar om ett planlägningsbehov för dessa situationer. Ledningsarbetet och samverkan på skadeplatsen verkar ha fungerat bra, möjligen skulle en tydligare stabsbildning skett, då kriterierna var väl uppfyllda för planen för "Stab & ledning". Den bakre ledning som byggdes upp hanterade dock dokumentationsbehovet i tillräcklig omfattning vid denna, ändå rätt begränsade insats. Genom att inledningsvis arbeta från stationen kunde fridygsledig personal kallas in på ett kontrollerat sätt.

Överlämnandet efter insatsen, till fastighetsföreträdare, blev svårt då fastighetsägaren omkom och efterlämnade minderåriga barn. Kontakterna med försäkringsbolaget gick dock bra och de kom att fungera som fastighetsföreträdare. Efterbevakningen sköttes av räddningspersonal, då personalen ur X-stads brandvårn återgått redan då räddningstjänst ännu förelåg.